

Afsluttende rapport Juni 2017

UDVIKLING AF INNOVATIVE LÆRINGSKOMPETENCER - FRA INSTRUKTION OG VEJLEDNING TIL SAMARBEJDE I EN PÆDAGOGISK PRAKSIS

Deltagere i projektet

Michael Grosspietsch, Morten Riegels Jensen, Ole Nedergård Johansen, Didde Gade Lærkesen og Sidsel Juul Nielsen. Alle læringsvejledere på Pædagogisk Læringscenter (PLC) på Pilegårdsskolen.

5c team Pilegårdsskolen

Niels Jørgensen. Skolekonsulent i Tårnby kommune.

Ole Christensen. Lektor på Professionshøjskolen UCC

Baggrund

Skoleudviklingen har været præget af en teknologi- og medieforståelse, hvor teknologier og medier ofte har fungeret som understøttende værktøjer i forhold til opfyldelsen af konkrete didaktiske og fagfaglige mål. Og ofte har teknologier og medier været brugt til understøttelse af en eksisterende praksis.

Vi er optagede af, hvorvidt og hvorledes digitale teknologier og digitale læringsressourcer kan medvirke til udvikling af en praksis, der udvider traditionelle læringsopfattelser og -rum og understøtter nye læringssyn og læringsparadigmer. I den proces er det afgørende at stille skarpt på hvorledes digitale læringsressourcer udfordrer eksisterende præsentations-, produktions- og refleksionsformer – og samtidig kan understøtte udvikling af nye læringsmiljøer og pædagogiske praksisser.

Formålet

I forbindelse med ansøgning til projektet er der udarbejdet et [manifest](#) der skal opfattes som udsigtspunkter for udviklingen af PLC, som kan efterleve de store krav der bliver stillet skolen.

Arbejdet med udvikling af elevernes kreative og innovative kompetencer stiller nye krav til skolens pædagogiske personale. Især stiller det nye krav til samarbejdet mellem forskellige faggrupper samt til organiseringen af dette arbejde.

Projektet havde til formål at understøtte udvikling af et nyt læringsparadigme og en ny organisatorisk praksis, hvor begreber som kreativitet og innovation, kritisk tænkning og problemløsning samt kommunikation og samarbejde er centrale i et skoleudviklingsperspektiv.

Formålet at finde nye måder hvor PLC bruge deres vejlednings-ressourcer/tid på nye måder. En ny tilgang der hvor der er fokus på at elever bliver mere aktiv producerende og indtager en mere reflekterende roller.

I relation hertil indgår PLC som en strategisk udviklingsenhed, der rammesætter, faciliterer og organiserer denne store udfordring og understøtter udvikling af nye arbejds- og samarbejdsformer, herunder udvikling af nye elev, lærer og vejlederroller (elevpositioner). I fokus er udvikling af eksperimenterende og formaliserede læringsfællesskaber, der understøtter elevernes alsidige udvikling. En særlig fokus er rettet mod arbejdet med multimodale udtryk, såvel i faglige - som i tværfaglige sammenhænge og såvel i forbindelse med produktion som analyse/refleksion.

Succeskriterier:

- at den udviklede teknologiforståelse er omsat i en mediebaseret praksis, der understøtter elevens trivsel og læring og som flytter fokus fra artefakter til situerede praksisser
- at de enkelte deltagere afprøver og gennemfører multimodale læringsformater i en pædagogisk praksis
- at der er etableret nye, formaliserede samarbejds- og læringsformer mellem PLC og det pædagogiske personale
- at de indhøstede projekterfaringer er forankret som organisatorisk kapacitet i dialog med skolens ledelse

Projektets manifestet har som overordnede formål at undersøge praksisrelationer og eksperimentere med PLC i forhold i udviklingen af nye samarbejdsformer. Her spiller læringsfællesskabet en central rolle.

Mod et nyt læringsparadigme

Projektet understøtter udvikling af et nyt læringsparadigme, som udfordrer en eksisterende skolelogik. I dagens videnssamfund er der brug for et andet udsigtspunkt, hvad angår vores tilgang til og forståelse af viden, kommunikation og læring. Fokus skal rettes mod hvilke læringskompetencer, der er af særlig betydning i det 21. århundrede, og i den forbindelse kan fremhæves begreber som kreativitet og innovation, kritisk tænkning og problemløsning samt kommunikation og samarbejde.

Udvikling af læringsmiljøer og udvikling af et nyt læringsparadigme er to sider af samme sag. En særlig fokus rettes mod udvikling af differentierede læringsmiljøer og –rum, der både tjener faglige mål og er fagdidaktisk begrundet og som samtidig tilgodeser almindidaktiske udfordringer. Gennem praksisnære aktionsforløb eksperimenteres med forholdet mellem fag- og almindidaktiske tilgange og forståelser, herunder arbejdet med forenklede fælles mål og elevernes alsidige udvikling i relation til arbejdet med etablering af tidssvarende pædagogiske læringsmiljøer.

Der arbejdes med udvikling af professionelle læringsfællesskaber, hvor det pædagogiske personale (teamorganiseret) arbejder med forskellige praksisnære problemstillinger i relation til udvikling af en konkret praksis. I den forbindelse er det afgørende, at disse læringsfællesskaber over tid håndteres som organisatorisk kapacitet.

Vigtig metode i tilegnelsen af læringsfællesskaber - antagelsen i casen...

I projektet er teorien om læringsfællesskaber benyttet - de fem søjler i læringsfællesskaberne:

1. Fælles værdier og vision. 2. Fokus på elevens læring. 3. Reflekterende dialoger. 4. Deprivatisering af praksis. 5. Samarbejde. Alle i projektet har fået denne viden om teorien bag læringsfællesskaber.

Vi har i projektet ønsket at alle skulle forstå læringsfællesskaber fra et teoretisk ståsted. PLC har arbejdet med [casen](#) som overliggeren i det pædagogiske praksisfællesskab for at kunne fremklade refleksionsmuligheder, casen er en godt værktøj for at "få sat gang i" refleksioner over praksis. Det opleves dog særligt vanskeligt når der arbejdes med **antagelser** i udformningen af cases. Denne øvelse betoner alle deltagere som kernen og vigtigheden af for at kunne for at efterleve og fastholde i tanker og ideer der opstår. Fællesskabets PLC har nu denne viden om brugen af cases som katalysator for refleksioner over praksis og kan sætte skub læringsfællesskaber.

Udsagn: "kernen i den gode og udviklende praksis er refleksioner over praksis - sammen med andre"

Projektets aktiviteter

Projektet har haft mange aktiviteter i forbindelse med eksperimentet PLC og 5 classes teamet:

- Motivation som en relevant faktor for læring og trivsel.
- En fælles drøftelse af begrebet multimodalitet.
- Feed back og elevsamarbejde.
- Elevproduktioner med nye muligheder.
- Samarbejdet PLC og 5 classes teamet - læringsfællesskabet.
- En forholden sig til PLC som strategisk udviklingsenhed.

Det hele kan læses i artiklen [her](#)

PLC som udviklingsenhed muligt - men...

Projektet viser med al tydelighed, at PLC således kan udvikles til skolens udviklingsenhed og eksperimentarium, hvor det pædagogiske personale arbejder sammen om pædagogiske og didaktiske temaer, der kræver andet og mere end forberedelse af den enkeltes undervisning.

Vi forestiller os et formaliseret læringsfællesskab, der er etableret på et fælles og afklaret værdigrundlag. Der er her tale om en arbejdsform, der bygger på team-samarbejde og på en måde at udvikle refleksionsrum i praksis. Der er ikke blot tale om et koncept og et tilbud, men om en tilgang og en forståelse.

Samtidig skal der udvikles en skolekultur, hvor det pædagogiske personale i langt højere grad får mulighed for at arbejde med praksisrefleksion og skoleudvikling. Der driftes for meget i dag, og ofte fungerer teammøder som rene planlægningsmøder. Der mangler tid og rum til lokal skoleudvikling, og der er skal i højere grad skelnes mellem forberedelsestid og udviklingstid, så vi sikrer den praksisnære skoleudvikling.

PLC skal indgå som en del af denne skolekultur. I forbindelse med fagfordelingen skal PLC tænkes med og både lærer-team og PLC-team skal have tid og rum til udvikling af disse pædagogiske eksperimenter, der kan resultere i en ny hverdag.

Endvidere skal fokus rettes mod PLC-teamets kompetenceudvikling. De enkelte PLC-medarbejdere og læringsvejledere skal have mulighed for at udvikle deres faglige kompetencer i relation til at indgå

i et team, der kan fungere som skolens udviklingsenhed. Dette kræver både udvikling af fagfaglige og tværfaglige kompetencer.

Fra projekt til ny hverdag

Vi har beskrevet et pædagogisk eksperiment, hvor PLC har mødt nogle dedikerede lærere på mellemtrinnet og udviklet et læringsfællesskab. Det har bygget på den enkeltes motivation og engagement. Det har samtidig ofte været italesat som noget, vi gør ved siden af og ikke som en del af det daglige arbejde. ***"Vi har gjort det, fordi vi brænder for det her"***.

Vi vil til slut understrege betydningen af, at disse praksisser og læringsfællesskaber over tid bliver til hverdagspraksis og skolekultur. PLC som udviklingsenhed kan understøtte dette og medvirke til en skoleudvikling, der bygger på praksisnær viden og med inddragelse af det pædagogiske personale.

På Pilegårdsskolen er man samtidig i gang med at udvikle og designe et fysisk læringslaboratorium, der med inspiration i det 21. århundredes læringskompetencer skal udvikles som et eksperimentarium, hvor der arbejdes med forskellige læringsformer – herunder udvikling af nye samarbejdsformer mellem lærere. Rummet er under udvikling – og de økonomiske midler er skaffet. Rummet er placeret på PLC.

Siden sidst og fremtiden

Pilegårdsskolen fremlægger på UCC - Slides fra dette

Artikel i Folkeskolen udgives start Juli.

Bestilling af udstyr til rum på Pilegårdsskolens PLC. (rummet er virkelighed)

Møde med skoleledelse og PLC på Pilegårdsskolen . UCC-lektor Ole Christiansen, Niels Jørgensen Skolekonsulenten og PLC Koordinator.

Mødet skal bruges til en drøftelse om opbygningen af læringsfællesskaber og er et led i en større projekt om et APM-projekt i på Tårnbys folkeskoler.